

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan **zvečer**, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne peti-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Frana Kolmana hiši „Gledališka stolba“.

Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Nekateri uradniki in naša narodnost.

Za obstanek našega materinega jezika borimo se uže dolgo in borili se bomo še dalje, ako bodo razen oholih nemčurjev in krivokljunih judovskih pisarjev še državni uradniki naše narodnosti tako nasprotovali — kakor se jim bode ljubilo. In zakaj se upirajo državni služabniki proti našemu jeziku? Nekoliko zaradi tega, ker veje še „nespravljivi duh“ pri tako imenovanih šefih in potem zaradi prevlada jočega „kruhoborstva“ mej državnimi služabniki. Kdor bolje ugaja šefu, ta je sposobnejši v službenem oziru. Dokler se ne odpravijo skrivne kvalifikacije — tiščali bodo šefi prilizljive služabnike kvišku.

Mi ne preziramo pokorščine podložnih do svojih višjih, — kajti brez pokorščine se niti kakova uprava misliti ne more. Disciplina nam je sveta reč. Pokorščina v službenem oziru je podlaga vsakega podjetja. Mi sovražimo le ono klečeplazno kruhoborstvo, ono nepotrebno zaničevanje naše narodnosti — s katero se nekatere osebe hočejo vnesti na tako imenovani višji, brezskrbni „pekovski stol“. Tedaj obadva, višji kakor nižji uradnik, morata služiti in izvrševati zakone, morata skazovati kakor vsak državljani pokorščino zakonom, — in sicer ne samo zakonom v jednom oziru, ampak zakonom sploh, tedaj tudi zakonom v narodnem oziru.

Čudno je tedaj: — a žalibog gola resnica — čem bolj kdo nasprotuje naši narodnosti, tem bolj se ozirajo nanj skrivej glavič „von Oben“. Skrivna kvalifikacija je izvrstna. — Kdor je imel oči in ušesa v zatiralnej dobi prejšnjih ministerstev, ko smo mi Slovenci na „steni“ hiral, nam tega zankati ne more. Toda idimo dalje.

Našega presvitlega in milosrčnega vladarja ukaz: „Mir hočem mej svojimi narodi“, in njegovega sedanjega ministerstva gaslo: „vsem jednake pravice“ pretreslo je nekako naše zasmehovalce. Ti zasmehovalci potajili so se s svojim krikom, ne upajo se tako nesramno čez nas očitno zabavljati —

ali v znamenje, da še žive, delajo na skrivnem še huje nego prej.

Sem ter tja zapazimo Slovenci kako nemčursko zvezdo, katera se nenadoma prikaže in zajema „luč“ iz tega skrivnega nemčurskega kotla. Tu pa tam se tudi odtrga kaka zvezda, ne sveti več — toda ugasne tudi ne — marveč brli blizu kakega „pekovskega stola“, na katerega danes ali jutri gotovo pride.

Če pogledamo, ne oziraje se na marsikatero neugodno razmere in na mržnjo, katero goje razni uradniki proti vsem slovenskim prizadevanjem, nekoliko v naše davkarije, stavijo se nam pred oči z redkimi hvalevrednimi izjemami le ne povoljni odnošaji. Pri mnogih davkarijah — hvala Bogu — bode kmalu samo oni lahko davke plačal, ki nemški zna, kajti mnogi uradniki starih „cofastih“ šol ne znajo drugega, nego nekako korporalsko slovenščino v osornih izrazih: in njim na ljubo naj bi vse stranke davek plačevale v nemščini.

Finančne oblasti ne ukazujejo uradnikom uradovati s strankami v njihovem jeziku — ali če se to ne zgodi, kdo je temu kriv? — Slavno finančno vodstvo skrbi za naraščaj uradnikov — to je, za uradnike, ki niso zmožni pismene slovenščine; ono skrbi, da ne sprejme kakega „hudodelca“ — namreč tacega, ki je „slovenisch gesinnt“. Pri vseh tridesetih kranjskih davkarijah dobiš le malo davkarjev, ki bi bili zmožni stranko zaslišati v slovenskem jeziku, to je, narediti slovenski zapisnik, — kakor je zapovedano, ako stranka to zahteva.

Pri vseh teh davkarijah je 32 praktikantov, mladib, še le iz šol izstopivših ljudij. In koliko je izmed teh zmožnih pismenega slovenskega jezika? Ne prestrašite se, ako rečemo: še 8 ne. Kdo je temu uzrok?

Uzrok temu sta: ministerstvo in finančno vodstvo, prvo nevedoma, drugo pa vedoma.

Prvo zaradi tega, ker ne upelje, da bi se pri izpitih, katere morajo vsled določbe c. kr. finančnega

ministerstva z dne 28. julija 1858 št. 37106—668 davčni praktikanti delati, tudi dajale naloge v slovenščini in se sploh strogo izpraševalo iz slovenščine.

Drugo — namreč finančno vodstvo — je krivo zaradi tega, ker najraje sprejema za praktikante take, za katere je dal ta ali oni pokrovitelj dobro besedo, brez ozira na to, znajo-li slovenski ali ne, in ne glede na to, da je konkurs razpisan v obče. Naj omenimo pri tej priliki, da smo brali tak konkurs, vsled katerega se sprejemajo pri c. kr. davkarijah na Kranjskem praktikanti. V tem konkursu nij bilo nič omenjeno, da morajo znati slovenski.

Brali smo zopet drug „konkurs“. Razpisana bila je služba kontrolorja in pristava in zahtevalo se je znanje „beider Landessprachen“. Čudna logika to!

Praktikantu nij treba dokazati znanja slovenščine, zato ne, ker še le vstopi. — Kontrolor, ki uže dolgo služi, pa jo mora znati. Slavno finančno vodstvo je tedaj mnenja, da se praktikant pri davkarijah dovolj slovenščine navadi, namreč se je navaditi mora, ker s kmetovalci občuje. — Dobra je ta, — naš kmet naj tedaj državne služabnike slovenščine uči, če hoče, da se porazumi z njimi. Uradnik mora uže slovensko znati, ko službo nastopi — in finančno vodstvo naj učencev iz realke in gimnazije, katerim slovenščina nij bila obligaten predmet, ne jemlje v službo; kajti taki mladiči so poleg svojega neznanja slovenskega jezika tudi njega ljuti zaničevalci.

Kako morati tedaj ti dve oblasti — namreč ministerstvo in finančno vodstvo — zahtevati, da naj davčni uradniki uradujejo s strankami v jeziku, katerega te razumejo, — ako ne zahtevati od uradnikov in praktikantov uže pri umeščenju znanja slovenskega in sicer slovničnega jezika?

Kako mržnjo imajo ravno nekateri davčni uradniki proti našemu materinemu jeziku, dokazano bilo je uže večkrat eklatantno. Pri vsakej volitvi, bodi si za deželni ali državni zbor ali v občinski

LISTEK.

Natalija.

(Poslovenila Janja Miklavčič.)

XII.

(Dalje.)

„Ali nijso bile naše razmere takrat čisto drugačne? Starejši brat živel je še takrat, in jaz sem bil na svojem posestvu — ti z menoj; oj, kako srečna so bila prva leta najinega zakona! Ali kmalu so se spuntali Poljaki — brat moj je umrl; in baš do tiste dobe vprašal nij nikdó za ženo Kazimira Dalmatchine: kakove vere, kakovega rodu? — Je-li Rusinja, Turkinja ali Samojedka; koga je to brigalo! Mati moja je privolila in“

„Ne dalje Kazimir! — Ona, jedino le ona nosi krivdo najine ločitve!“

„In imela je prav! Čast naše rodovine brigala jo je bolj, nego najina sreča. Na meni je bila tedaj vrsta prevzeti častno službo umrlega brata, a poprej

moral sem se očistiti madeža, kojega mi je proučil nepremišljen zakon. Na dvojin način bilo bi mogoče: soproga moja morala bi javno k grški cerkvi pristopiti — ali pa bi se moral zakon uničiti.“

„In ti si mi stavil te pogoje; sem-li mogla še dvomiti pred padom in srečo?“

„Kaj sem mogel jaz z to? — Svojo dolžnost mi je bilo storiti in storil sem!“

„Kazimir! da bi se nikdar ne kesal česti in elavi žrtvovati ljubezen svoje soproge — srečo jedinega svojega otroka!“

„Se li ti nijsi nikdar kesala prelomiti prisego, da bodeš mi povsod sledila, v vsem ubogala?“

„V vsem, česar Bog ne prepové! O Kazimir! le jedna stvar me vznemirja — in v to pokoro tiho prenašam osodo, koju mi je On usodil: nobene skupščine ne smé biti mej rabeljni in krvavimi žrtvami — in to sem bila pozabila! A bila sem še tako mlada, in tebe — ljubila sem tako strastno! Ubogi oče, da bi te bila slušala! A tvoj glas bil je tako vabilen in vse si mi obljubil; — da bi bila vsaj slutila, da boš prisego prelomil!“

„Prisego prelomil? Lodojska! — ko bi mi kdo drug to rekel!“

„Drugi nijma pravice, Kazimir. Same sebe ne milujem, tiho bila bi hodila usojeni mi pot in nikdar ne storila koraka, da bi svoje pravice do tebe zahtevala; ti si močnejši in jaz zamorem le trpeti. — Tebe in Natalijo izročila sem uže davno božjemu varstvu, in da bi me ne pozval v imenu svojega otroka tu sem priti, nikdar ne bila bi prišla, ničesar ti ne oponašala!“

Njena krotkost vzpodbodla ga je toliko bolj. „Ti nijmaš srea!“ — zavpije on. „Tvoje božanstvo zatrla je v tebi vsak blag čut; k onim bitjam bi te prišteval, ki v prvem trenutku jočejo in tarnajo — v prihodnjem pa se uže udajo vsakej neizogibi!“

Ona je sicer omolknila — a pogled njen sveočil je več, nego besede.

To ga je čisto uničilo; krčevito jej stisne roko in žalostno govori: „Lodojska, zakaj te ne morem srečne storiti?“

„Ker pódlo čast in dvomljivo srečo višje ceniš, nego svojo dolžnost!“

zastop, so davčni uradniki gotovo najhujši agitatorji proti narodnemu kandidatu.

Ti gospodje niso le „sredstvo“ ali bolje rečeno „kanonenfuter“, katerega pošljejo okrajni glavvarji v volilni boj v prvo vrsto — samo zaradi tega, ker okr. glavvarji tako želijo, ampak tudi zaradi tega, ker jim je naš materni jezik neznan, tuj, in vsled tega zopern jezik. Da nekateri davkarji celo slovenske zastave videti ne morejo in jih, ako je ugle-dajo spreleti nekak mrz — vemo dobro.

Njega dni — ali kakor se pričinja sv. evangelij — v tistem času so davkarji po vsakej volitvi raportirali finančnemu vodstvu (Posanner), če so pač vsi adjunkti in kontrolorji volili nemškega — bolje rečeno — nemčurskega kandidata. Gorje mu, kdor je volil iz lastnega prepričanja! Z jedno besedo, kdor je bolj agitiral in uplival mej ljudstvom, ta je bil gotovo dobro upisan.

Zato imajo pri nekaterih davkarjih davkoplačevalci nemškega jezika zmožni tudi prednost. Iz lastnih večletnihkušenj vemo, kako se tem kmet-skim nemčurjem rado postreže in „po dajč“ po-kramlja. Posebno dopade to starokopitnim gospodom županom.

Poznamo tudi gospode pri davkarjih, kateri se nekako „potulijo“, kadar vstopi kak narodnjak v pisarno. Neizmerno si dajo opravila — in narodnjaka puste „nekoliko“ čakati na milost. — To ni izmišljeno, to je resnica, kdor še ni skušil — pa še bo. —

V kratkem — naše davkarije morajo biti re-organizirane; one ne smejo biti našemu razvoju na-sprotne. To zahtevajo dani ukazi in to zahteva njihov posel. Davčnim nadzornikom in davkarjem naj se nekoliko na „prste“ potiplje, da ne bodo pri nobeni priliki našega jezika zaničevali.

Dobro vemo, kako je nečega dne v davkarijo v malem trgu na Kranjskem prišel kmetovalec plačat davke rekoč: „Gospod, prosim zapišite mi slovensko, da bodem znal brati“. Tu je bil ogenj v strehi; ne-znano je zaupil davkar: „Veš kaj, kedar boš pri-nesel slovenski denar, ti bom slovensko zapisal; do sedaj pa nosiš samo nemškega, hodi z Bogom!“ Kaj mislite — ali bi prišel ta gospod davkar, če bi se davkoplačevalec pritožil, v disciplinarno prei-skavo? O nikdar ne — za to bi uže finančno vod-stvo skrbelo; namreč glasoviti „Posanner“ — še po-prej pa „Felsenbrunn“. —

Na Ogerskem je navadno, da se imena mad-jarijo, pri nas pa se imena ponemčujejo. Zakaj li takó, vsaj ne bode nihče zaradi pravilno pisanega slovenskega imena odpuščen? Za-tó, ker imajo oni, kateri se ne glasé čisto pravilno slovenski, nekako upanje do avanziranja. Tako na pr. če bi se kedo poprej pisal Zajec, je sedaj gotovo Saitz, Erzen = Erschen. Oni, kateri so se nekaj pisali s pošte-nim č, se sedaj mučijo s „tsch“.

Bog nedáj; imamo tudi značajne, narodne go-spode, a malo jih je. Pa kar je teh gospodov, videli smo, da so strokovnjaki v svojem poslu. —

Poglejmo malo, kakó in koliko se vendar pri davkarjih v slovenščini občuje. —

Razven plačilnih pristojbinskih nalogov, opo-minov, rubežnih oznanil ne dobiš slovenskega odloka. Zapisniki za davčne obroke se imajo sestavljati s slovenskimi strankami slovenski. Pa kaj menite, da se dalsjo slovenski? — Kaj še! Škoda stroškov za slovenske tiskovine, katere je finančno vodstvo proč vrglo.

Jako čudno se nam zdi to finačno vodstvo, ki ukazuje s strankami občevati v jeziku, katerega stranke razumejo; — a na to pa ne pazi, če se ukazi tudi izvršijo. To vodstvo dobiva v rešitev od davkarji zapisnike slovenskih strank v nemškem jeziku, — a kaj pravi ono na to? — Nič. Tedaj ostane ukaz finančnega vodstva o zadevi slovenščine le goli ukaz, ali kakor Nemec pravi: „blinder Schuss“.

Vsled finančnega vodstva ukaza dné 16. janu varja 1882 št. 944—1881 morajo okrajna glavvarstva strankam, katere so prosile za davčni obrok, — tedaj ubogim davkoplačevalcem — naznaniti, če se jim je dovolil prošeni obrok za davke ali ne. V kakem strahu čakajo tedaj stranke, katerim preži eksekutor s prodajo pred vrati, na dovoljenje davčnega obroka, je lahko umevno. Okrajnega glavvarstva davčni nad-zornik, ki neče znati slovenski, sestavi odlok za davčni obrok v nemškem jeziku. Gospod birič mora odlok izročiti stranki, toda ta gospod se ne potrudi do stranke, če je ta oddaljena, marveč oida po sosedu ali komur koli imenovani odlok, da ga izroči stranki, katera je iz ubožstva zanj prosila. — Stranka res dobi čez nekoliko dni zaželeni odlok davčnega obroka v roko — kajti sosed je odlok v žepu pozabil. — Odlok pisan je nemški, kdo v vasi je tako učen, kdo ga bo raztolmačil? — Ubogi kmet ima odlok v roki ali ne ve, je-li uslišan ali ne, ker se gospod birič, ki je njegov tolmač, ni potrudil do njega. Kmet v skrbeh mora pustiti delo, tratiti čas in denar in se podati v daljno davkarijo, kjer se le pozvê kako in kaj.

Takó se godi po deželi, in to je žalostno. Ne vemo zakaj je z ukazom dné 24. julija 1870 leta št. 856/pr. predstojništvo finačnega vodstva odločno zapovedalo:

„Es kann nicht verkannt werden, dass ein solcher Vorgang (namreč če se ne uraduje sloven-ski) nicht allein den bestehenden und bestimmten Vorschriften geradezu entgegen ist, sondern dass er in den bezeichneten letzten Fällen dem Ausdruck einer Abneigung der amtirenden Personen gegen die Landessprache gleich kommt, welcher dazu angethan ist — unter der Bevölkerung gerechten Unwillen zu erzeugen“.

„Die Bestimmung wegen Anwendung der slo-venischen Sprache im ämtlichen Verkehre mit sol-chen Partheien, welche der krainerischen Sprache (!) kundig sind, basirt auf der allen Staatsbürgern ohne Unterschied der Nationalität verfassungsmässig zu-stehenden verbürgten Gleichberechtigung vor dem Gesetze, welche sich auch auf den Gebrauch der

Muttersprache bezieht, wesshalb den diesfälligen gerechten Ansprüchen der Bevölkerung Rechnung getragen werden muss“.

„Diesem gemäss werden sämtliche hieher unter-stehenden k. k. Steuer-Behörden, Aemter und Or-gane beauftragt, unbedingt, ausnahmslos und allen Ernstes darnach zu streben, dass mit Partheien, die nur slovenisch verstehen, aller ämtlicher Verkehr mündlich und schriftlich auch in dieser Sprache stattfinde“.

„Die Unterlassung der Befolgung der vorsteh-enden Anordnung wird als dienstlicher Ungehorsam an dem Schuldtragenden im Disziplinarwege ge-ahndet werden“.

In kaj menite, kaj so naredili davčni nadzor-niki in davkarji s tem ukazom? — Ad akta je šel, v koš je padel. Kdo se bode za kmete še sloven-ski učil? bilo je obče godrnjanje. Ta ukaz, kakor ljubezniv je bil — tako ljubeznivo je tudi zaspal.

Bivši deželni predsednik Kallina je z ukazom dne 13. septembra 1878 št. 651/pr. kategorično zapovedal s slovenskimi strankami slovenski obče-vati — ali zopet zaman.

Dokler se ne odpravijo naše narodnosti na-sprotujoči davčni nadzorniki in davkarji, dokler se ne upelje pismena slovnična slovenščina mej pred-mete davkarskega izpita, katerega morajo delati praktikanti, in dokler ne bode prisiljeno finančno vodstvo strogo nadzorovati podložne urade, obče-jejo-li slovenski ali ne in spolnujejo-li ti uradi tudi dane ukaze ali ne: — so vsi zakoni in vse določbe zaman.

V gori navedenih ukazih se ni družega uči-nilo kakor to, da ima finančno vodstvo zaslonbo, če bi kateri poslanec vlado interpeliral zastran slo-venskega jezika v davkarjih.

Mi prepuščamo tedaj gospodom poslancem daljno obravnavo in menimo, da bodo pri finančnem ministerstvu in g. deželnem predsedniku, kot pred-sedniku sedanjega kranjskega finančnega vodstva gotovo dosegli, da državni služabniki pri davkarjih itd. dane postave in ukaze, kar se tiče našega slo-venskega jezika, natančno spolnujejo.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 30. novembra.

Društvo „Komensky“ uložilo je bilo pri na-učnem ministerstvu pritožbo glede ustanove **češke privatne šole na Dunaji**. Ta pritožba je bila te dni rešena in sicer povoljno za društvo. Na-učni minister je namreč moral priznati, da prin-cipijalno ni nobenega zadržka proti usta-novi česke privatne šole na Dunaji.

Pojedine odseke **državnega zbora** čaka cela vrsta postavitnih načrtov, katere bodo morali čognati. Ne glede na obširno tvarino, katero imajo obvladati odseki za pretresovanje civilnega sódnega reda in načrta h kazenskemu zakoniku, bode moral komasacijski odsek sporazumeti se o premembah, katere je pri vzprejetem načrtu državnega zbora napravila gosposka zbornica glede spojanja zemljišč;

„In bi ti mogla terjati, da radi tebe ostavim častni pot?“

„Ako je odvisen le od mojega odpada — da!“

„Kako visoke pogoje stavite gospa!“

„Kazimir, ne prepirajva se dalje o tem; saj ni še nič predručenega; stvari so, ko pred tremi leti. Povej mi rajši o njej, v katerem imenu si me semkaj pozval: — ali misli Natalija še na svojo mater?“

„Ne, o tebi jej nihče ne omeni!“

„O Kazimir, kako neusmiljeno!“

„Baš ti si neusmiljena, ker drugim prepuščaš, kar je tvoja dolžnost.“

„In ti mi to očitaš; ti, ki si me odtrgal od nje! O Kazimir, daj jo meni. Vzgojila jo bodem, kakor nje stan — kakor tvoj stan zahteva; — daj mi moje dete! — Da bil bi deček, imel bi ti več uzroka pridržavati ga; — a kdo namesti deklici mater?“

„Ha, ha, tebi na ljubav naj bi se jaz ločil od Natalije? Od kod ta misel? — Jaz naj bi gledal, da mi jo vzgojiš sovražno domovini, njenej veri —

in lastnemu očetu? Stvar svojeglavno in brezčutno, kot si ti!“

„O ne Kazimir! Učila jo bodem tebe ljubiti. A ne muči me dalje! Ti imaš vse v roki. Ti me ne potrebuješ, saj imaš mater, ki mene sovraži, — imaš bogastvo, čast in moč — jaz nijmam ničesar!“

„A znaš imeti vse! Bodi jedina z menoj v veri, prisezi jutri v tej cerkvi, in jaz te zagovarjam, vsi te čislajo, ko moja soprogo. Morava se ločiti — izvoli!“

„Mej Bogom in človekom! O Kazimir, kako bi me ti zaničeval, ko bi te ubogala!“

„Blagoslavljal bi te, hvaležen bi ti bil — vedel bi, da me ljubiš!“

„Teden dni — morebiti leto dni in potem, kaka sramota, ko me vpraša večni sodnik po zakladu, kojega mi je izročil. Življenje z vsemi sladnostmi je kratko — a večnost dolga!“

Dospela sta pred cerkev; tu je stal voz. „To je moj voz,“ rekel je, „jedno besedo le, Lodojska, in skupno vstopiva. Materi, sestram in drugim po-vem radostno vest, da sem našel soprogo — vese-

lili se bodo z menoj! — Oj, Lodojska, le jedno be-sedo! Življenje moje je tako pusto, Natalija vene ko cvetlica, katerej primanjkuje vseoživljajočega solca!“ Iz žepa potegne fotografijo, ki je predstavljala otroško glavico.

„Daj mi jo,“ prosi ona, in predno je mogel zabraniti, iztrgala mu jo je iz rok ter jo strastno poljubovala.

„Tako ti bom dal njo samo, ako odpoveš le jedne samej obliki — Lodojska, sedaj ali pa ni-koli! Pomisli, da sem v očeh ljudij prost in me moja mati vedno sili poročiti se s hčerko plemenitega kneza. Ne prisili me k temu! Premisli, da bi ma-čeha . . .!“

„O Kazimir vse, le tega nikar! Da bi ti vedel, koliko sem trpela včeraj tū v cerkvi, videč te z nevesto . . .“

„Nu, to je kmalu lahko istina! Olga Paulovna, ki mi je uže od mladosti namenjena, je tū. Presodi, koliko zla bi tako prouzročil, kako življenje pripra-vil Nataliji! Lodojska, — ločiti se morava — izvoli!“

(Dalje prih.)

razen tega bode se imel posvetovati o načrtu postave glede pospeševanja deželne kulture po vodnih stavbah. Železnični odsek čaka predloga o železnižni progi čez Česko in Moravsko. Davčni odsek imel bo preresetati načrt, zadevajoč začasno oproščenje dohodninskega davka za tiste parnike, ki so se doma napravili, in kongrua-odsek bo moral poročati o predlogi glede plače katoliške duhovščine iz verskega zaklada. Potem čakajo še rešenja poročila o urejenju krošnjarstva in borznega davka. Koncem zadnje sešije izvoljeni odsek za urejenje pravice pri nabiranju zemeljske smole po Galiciji bode še le sedaj zamogel pričeti svoje delovanje. Razen rečenih stvari je še mnogo iniciativnih nasvetov posameznih poslancev, ki imajo biti rešeni v posameznih odsekih.

Vnanje države.

Evropski **podonavski komisijon** storil je v tolimenovanem Kilij-vprašanji začasno tak sklep, da naj pri sondiranju tega donavskega priustja evropskemu komisijonu asistira dva ruska in dva rumunska inženirja.

„Journal de Saint-Petersbourg“ prinaša nekatere opazke o vnanjostih sprejema **ruskega** poslanika pl. Giersa na nemških tleh, ko se je mudil v Varzinu in Berlinu. Ko je dospel do nemške meje, dal se mu je na osobno povelje cesarja Viljema poseben salonski voz na razpolaganje in posebej se je jednemu uradniku naročilo, da ima poslanika spremljevati na njegovem potovanju čez nemško dežel. Obedi, čaji in večerje opravljali so se v postajah Eydtkuhen, Königsberg in Diršau po dvanajseti ure v krajevskih prostorih. Pot od Gdanskkega do Šlave storil je pl. Giers s posebnim vlakom. Knez Bismarck, dasi bolehen, peljal se je pl. Giersu do železnične postaje, tri četrti milje od Varzina oddaljene, nasproti: „kar sicer nij navada pri slavnem kancelarju“.

Iz Ruščuka se piše „Pressi“, da **bulgarski** knez Aleksander pri svojem zadnjem povratku v Sofijo nij bil tako navdušeno vzprejet, kakor so to poročali in razglaševali službeni organi. Pričakali so ga samo uradniški in vojaški krogi, občinstvo pa da je bilo precej hladno in tudi zastave so bile le redke po hišah. — Cankova so prijeli v njegovej hiši in tudi sto njegovih pristašev so zaprli. Razburjenost v ljudstvu je jako velika.

Razglaševanje **francoskega** radikalnega časnikarstva o dozdevnem projektu Gambettinem postaviti generala za bodočega namestnika Grévyju, imenujejo nižji organi Gambettini neresnično, dočim oficijalni njegov organ „République Française“ o tem še vedno molči. V dobro poučenih krogih so tega mnenja, da so te izpovedbe v toliko izmišljene, ker se posvetovanje nij vršilo, da pa je Gambetta zares izgovoril besede, katere so njegove nasprotneke napotile k razglasenju te novice. — Gambetta je pred nekolikimi dnevi ponesrečil. Poskušal je namreč mehanizem nekega revolverja; ta se sproži in strel mu gre skozi levo dlan skoro do komolca; pa mu nij pohabil kosti in bo v malih dneh zopet okrevaj. — Ministerski svet posvetoval se je o sredstvih, kako bi se izpeljala pogodba z državo Congo. Poslal se bode Brazza z jedno ekspedicijo nevojaškega značaja, da preišče deželo s trgovinskega in vednostnega stališča; tudi se bo imenoval trgovinski agent za Congo.

Danes začena **nemški** državni zbor svoje delovanje. Prišel bo takoj s tretjim čitanjem navsveta, kateri namerava v posebnih mejah upeljati rabo francoskega jezika v sejah deželnega odbora alzaško-lotarinskega. Pri drugem čitanju so bili za predlog Alzasi, Poljaci, ljudska stranka, socialni demokrati, jeden del naprednjakov in seccijonistov. Bismarcku nij to prav nič po všeči in govori se celo, da mu bo vzprejem tega predloga služil v povod, razpustiti državni zbor; pa to menda poslancev ne bo ostrašilo glasovati po osobnem prepričanju.

Vicekralj **irski** izdal je proklamacijo, katera upeljuje za mesto in grofovstvo dublinsko člen postave o zatrenji zločinov. Po tej postavi imajo policijski agenti pravico zapreti vse osebe, katere so na sumu, da so učinile nepostavno dejanje in ki se nahajajo mej solnim zahodom in vzhodom na ulicah. — Oblastnije so razpisale 5000 funtov sterlingov kot darilo tistemu, ki bi pomogel najti morilca Field-ovega.

Dopisi.

Iz Šent Vida nad Ljubljano. 29. nov. [Izv. dop.] (Strastna nemškutarija.) Naš Matjan, ki je žalibože šoli in mladini v škodo predsednik krajn. šolskega sveta, je zopet jedno zagodil na svoje nemčurske gosli, — toda struna je počila. Ker mu je namreč zadnjič spodletelo uriniti v obrtniško šolo nemščino, je ta lisjak sklical novo

sejo in na dnevni red postavil jako potrebno razširjenje šole. A to bila je le zvijača. Njemu je šola in vse kar se nje tiče deveta briga; njemu je le za „tajč“. Evo dokaza! Komaj se je pričelo posvetovanje o razširjenju šole, kar jo zasoli draveljski svetovalec Janez Florjančič, katerega je se ve da premodri Matjan naučil, kako in kaj naj govori, da naj se raji iz učiteljičinega stanovanja naredi nemška šola, v katerej bi posebni učitelj s 400 gold. letne plače slednji dan samo nemški poučeval. O kako se je Matjanu srce veselja topilo, ko zasliši Florjančičev predlog; o razširjenju šole neče nič več slišati in jel je ta predlog, katerega je se ve da on Florjančiču na jezik položil, na vse pretege priporočati.

Videl je uže v duhu pohvalno pismo okr. glavarja; uže se mu je zdelo, da se mu Parker zahvaljuje, mu roko stiska in ga imenuje: „Mein lieber Herr Matjan!“ Torej je z vsem svojim neslanim modrovanjem jel dokazovati, da se le ta nemška šola mora ustanoviti: Nam denar ostaje, moramo ga porabiti! V jedno mer je tiščal, naj se o tem predlogu glasuje, ker je vedel, da ga njegova oslepljena in demoralizovana večina krajn. šolskega sveta vzprejme. Vendar si pribori še naš neustrašeni nadučitelj besedo in poudarja, da vsled ukaza dež. šol. sveta uže itak poldrugo uro na dan nemščino brezplačno poučuje; da bi bila tedaj posebna nemška šola popolnoma odveč in da tudi nij upati, da bi vlada tako ogromno svoto za germaniziranje dovolila. „Če vam pa toliko denarja ostane“ (ker ga za potrebne stvari porabiti nečete), pravi nadučitelj dalje, „naj se pa za Božič napravi revnim otrokom zimska obleka“. In kaj mislite, kaj je odgovoril naš modrijan Matjan? Rekel je: „Kaj obleka! Če otrokom obleko kupimo, ne bodo nemški znali!“ Zapomnite si to dobro revni kmetje, kako Matjan za vaše otroke skrbi. Za nemškutarijo 400 gl. na leto izdati mu nij nič; za revne šolarje se mu pa denarja škoda zdi. Povejte mu to v obraz, kadar bo ob času nove volitve hlinil se in hinavsko lagal, kako on za kmeta dela. Pokažite vrata njemu in njegovej družali in volite prihodnjč v krajni šolski svet narodne moze, ne pa Matjana in njegove kimovce. Da Jože Matjan v resnici ne rabi poštenega orožja, hočemo takoj dokazati. On je naščuval Draveljskega svetovalca Florjančiča, da je stavil predlog za nemčursko šolo in lagal se, da se sedaj nemščina ne poučuje; tako je lagal tudi drugim kmetom in še dostavil: „Če se ne bo nemška šola naredila, nam bo gosposka vzela Bitenčev denar“. Naravno je tedaj, da se potem nekateri reveži na duhu, katere je Matjan s svojimi „možmi“ tako grdo nalagal, potegujejo za nemščino. Kmetje, ki ga še ne poznajo, verjamejo temu volku v ovčjej obleki in postanejo nemškutarsko misleči. Toda to število je hvala Bogu le majhen. Nemškutarija povsod hira in umira; in tudi v narodnem Šent Vidu jo Matjan in njegovi rogovileži ne bodo obudili k novemu življenju. Tolažimo se tudi s tem, da na svetu vsaka reč le en čas trpi in tudi Matjanove glorioje bo in mora biti v blagor Šent Vidu jedenkrat konec, ž njim bo pa tudi nemškutarija se razkadila. Sploh pa temu človeku nij v resnici za nemščino. On nemškutari le zato, da bi se prikupil okrajnemu glavarju in deželnemu šolskemu nadzorniku, in vas, kratkovidni kmetje in šolski svetovalci, ima pa le za sredstvo, po katerem želi doseči zaželjeno svrhu; na tihem se vam pa v pest smeje in si misli: Jih uže imam! Imam uže vse na svojej strani. Predragi Šentvidci, ne bodite tedaj več tako nespametni in ne dajte se voditi za nos.

Zavozil sem jo tako daleč, da bi kmalu pozabil povedati, kako je Matjanu „tajč-struna“ počila. Ko je namreč gospod nadučitelj povedal, da se uže v obilici nemški poučuje, so se preslepljenemu Florjančiču oči odprle. Jel je premišljovati, razvidel je, da je nemščine dovolj, 400 gl. zdelo se mu je škoda in je konečno svoj nasvet za napravo nemške šole preklical. Na to vzame pobiti Matjan hitro še jedenkrat svoje hripave in razglašene nemčurske gosli v roke in drgne gori in doli; tudi svetovalec Valentin Babnik (ki je s Florjančičem v bližnjem

sorodstvu), začne se napenjati, akopram je sicer jako tih človek, in trobiti v nemčurski rog, a pošteni Florjančič, sprevidevši, da je bil le napačno poučen, nij hotel plesati po tej muziki. Matjan potegne še jedenkrat z jezo čez „tajč-struno“ — in utrgala se je v njegovo neizmerno žalost. — Svetovalcu Babniku je pa sape zmanjkalo in postal je tih in molčeč, kakor je v vsakdanjem življenji.

Še imamo v Šent Vidu nekaj drugih tacihih muzikašev, ki pa le po gostilnah „tajč“ godejo; pa ker so se kapelniku strune potrgale, bodo tudi ti le bolj redko krožili; zmanjkalo jim bo kolofonija. Smemo tedaj upati, da se bo v Šent Vidu še kdaj pela slovenska pesen, Matjan pa bo preobračal kozolce! —

Domače stvari.

— (Dnevni red mestnega odbora seji), katera bode v petek 1. dan decembra 1882 ob 5. uri popoldne v mestnej dvorani: I. Naznanila prvosedstva. II. Pravnega odseka poročilo o prošnji ravnateljstva Trnovske meščanske vojašnice za oproščenje vojašničnih lastnikov od splošnega plačila za vkvartiranje vojakov. III. Stavbenega odseka poročilo: a) o brvi čez Gruberjev kanal; b) o zvezi tržaške in celovške ceste preko Latermanovega drevedora; c) o oddaji gradnje Reslove ceste.

— (Vabilo k slavnostni besedi,) ki jo priredi v spomin Francetu Preširnu moški pevski zbor ljubljanske Čitalnice s sodelovanjem godbe sl. c. kr. pešpolka baron Kuhn štev. 17 pod vodstvom njenega kapelnika gosp. Jana Nemrawe v nedeljo dne 3. decembra 1882 v dvorani deželne redute. — Spored: 1. M. Vilhar-Šantl. — Overture k slovenske opereti „Jamska Ivanka“; svira vojaška godba. — 2. Dr. B. Ipavic. — „Na Preširnovem domu“, kantata za moški zbor s četverosplovom, solom za tenor in bariton. Tenorsolo poje gosp. J. Meden, baritonsolo g. A. Pucihar. — 3. Mayerbeer. — Spev pázev iz opere „Hugenotti“; svira vojaška godba, solo na rogu igra g. Jan Nemrawa. — 4. A. Winter. „Adrijansko morje“, zbor s spremljevanjem na glasoviru; poje zbor, na glasoviru ga spremlja g. I. Ohm-Janušowsky vitez Wišehrad. — 5. F. S. Vilhar. — „Mornar“, samospjev za tenor; poje g. J. Meden, na glasoviru ga spremlja g. J. Pribil. — 6. A. Foerster. — „V tih noči“, četverospjev; pojó gg. Razingger, Stancar, Juvanec, Paternoster. — 7. R. Wagner. — Fantazija iz opere „Lohengrin“; svira vojaška godba. — 8. Herm. Mohr. — „Resnici znago“. Poje zbor s spremljevanjem vojaške godbe. — Zborom ravna društveni pevovodja gosp. Vojteh Valenta. Glasovir prepustil je uljudno g. A. Marolt. — Začetek točno ob 5. uri popoldne. — Vstopnina: I. sedež 1 gold. 20 kr., II. sedež 80 kr., vstop v dvorano 60 kr. — Vstopnice prodajajo se pri g. Vaso Petrič-u na mestnem trgu, pri gosp. Jos. Gebi v slonovih ulicah, v „Narodni Tiskarni“ ter jedno uro pred začetkom besede pri kasi. Pri kasi dobivali se bodo tudi teksti po 10 kr. — K tej besedi vabi najuljudnejše moškega pevskega zbora odbor.

— (Prihodnji Sokolovski „Miklavžev večer“), kateri bode v torek dne 5. dec. t. l. v prostorih restavracije ljubljanske Čitalnice, obeta biti prav zanimljiv. — Miklavž sam se mnogo trudi, da nakupi prav veliko primernih stvari, katere razdeli omenjeni večer mej svoje čestilce, „parkeljni“ pa si do tje povoljno nabrusijo svoje kremplje. — Natančnejši program tega večera naznani se po listih in plakatih.

— (Slavnostna beseda.) Gg. pevci se opozorujejo na pevsko vajo v petek dne 1. decembra t. l. točno ob 8. uri zvečer.

Odbor čitalniškega pevskega zbora. — (Hrvatski paviljon) kupil je baron Marko Morpurgo v Trstu za društvo v olepšanje mesta za 2000 gl.

— (Kmetijska družba kranjska) je v svojej seji v 26. dan t. m. sklenila, da se z državno podporo, iznašajočo 200 gl. nakupi 16—17 plemenjskih ovnov, katere dobe naslednji prosilci: Vincencij Jan v Spodnjih Gorjah, Janez Skumljavec na Lazih

pri Gorjah, Valentin Kadunec v Zgoranjem Tuhinji, Jože Hribar v Zgoranjem Tuhinji, Jože Groščelj iz Dobja pri Poljanah, Ignacij Semen iz Selc, Anton Kržišnik iz Bukovega Vrha, Tomaž Vidic iz Rečice v Bledu, Anton Meršol v Lescah, France Brence iz Hraš, Andrej Kalan v Hotavljah, Peter Štajer s Tanče Gore, Alojzij Jaklič iz Šmartna pri Litiji, Luka Klančar z Roča pri Lašičah, Jakob Malavašič iz Št. Jošta pri Polhovem Gradcu, Janez Sveti iz Preserja, vsaki po jednega. Ako se jih kupi 17, dobi jednega še Franc Petkovšek v Zaplani.

— („Nezgod.“) V ponedeljek smo poč tem naslovom poročali o naglji smrti necega delavca in dejali, da nij bilo „kljubu vsemu iskanju nobenega mestnega zdravnika dobiti“. Kakor smo sedaj zvedeli, nij stvar takó. Mestni stražnik, ki je bil iz stražnice poslan na lice mesta, je šel iskat samo jednega mestnega zdravnika, ki je pa tist večer službo imel v gledališči. Druzih dveh mestnih zdravnikov nij klical, nego mimogredé stopil k najbližjemu privatnemu zdravniku, ki je precej napravil se na pot in ukazal, da se mrlič prenese v mrtvašnico.

— (Premija ruskega leposlovnega ilustriranega lista „Njiva“ za l. 1882) izstavljena je v prodajalnici g. Kolmana. Original slike, predstavljajoče prizor iz grofa A. K. Tolstega historičnega romana „Kujaz Serebrjanyj“, preloženega skoraj na vse evropske jezike, izdelal je profesor akademije nauk g. Jakobi. Slika predstavlja nam obisk kneza Serebrjanega, vrnivšega se v Moskvo po petletnem bivanju v Litvi, pri starem bojarinu Morozovu, kateri se je mej tem časom poročil z mlado Eleno Dmitrijevo, ne znajoč, da je ona lju bica Serebrjanega. Njo snubil je nek drug bojarin in jo hotel na vsak način prisiliti v zakon. Stari Morozov, zvedevši o tem, predložil jej je rešitev: naj se omoži z njim, s starcem. Ona je v to privo lila. — Na poziv Morozovega, naj postreže „dragemu gostu“, prinese Elena na podnosu v zlatej posodi vino, a ko zagleda svojega bivšega ljubega, se vsa prestraši, trese in zre v zadregi v tla. Isto tako osupnjen je knez Serebrjanyj, a starček naliva dobro dušno „dragemu gostu“ vino. — Primerjajoč pre mije, katere nam dajejo nemški listi proti plačilu, s premijo „Njive“, ki se dobiva brezplačno, mora pač vsak priznati, da Rusi tudi v tem daleč prekosé „vsemogočne“ Nemce.

— (Edv. Jelinekov „Slovanski Sbor nik“) priporoča se zaradi korenitih člankov, ki jih objavlja ta časopis, ozirajoč se na vse slovanske rodove, slovanskemu razumnstvu; 1. čislo obsega: Vide ali Ludice, od J. Karla Jaromira Erben; Pinsk in Polesje pinsko, od J. J. Kraszewskega (z dvema ilustracijama); Slovaško v poslednjih petih letih, od V. Vlčka; Obrtniška in umetnijska raz stava v Moskvi l. 1882, od Edv. Jelineka; V do movini Slovencev, od O. Mokrega; Srbski narodni dobrotniki od Hanuša Kümre; Osnovne šole v Črni Gori, od J. Holečka; Literarni razgled; List kra-

ljice poljske Elizabete; Iz slovanske statistike. — Na ročuje se celoletno s 5 gl. pri založniku knjigotržcu J. Otto v Pragi. Vsak mesec izide jeden zvezek.

Telegrami „Slovanskemu Narodu“:

Budimpešta 30. novembra. V sloves nej vkupnej seji obeh zbornic izvolil se je per acclamationem Josip Szlavy varhom ogerske krone. Cesar potrdil je volitev.

Berolin 30. novembra. Cesarjevič Ru dolf dospevši ob 11. uri dopoldne bil je po cesarju Viljemu in princu Viljemu, ki sta oba bila v avstrijskih „uniformah“ vzprijet na ko lodvoru.

Carigrad 30. novembra. Cesarjskih gar dinih dragoncev oddelek, obstoječ izključno iz Čerkesov, je odpuščen, vsi člani tega oddelka vkrcani so v Trebisond, od koder se odpošljejo v svoje domovje.

Razne vesti.

* (Lužički Srbi) so najmanjša panoga ve likega slovanskega debela, po svojej marljivosti in vztrajnosti pa smejo se v jedno vrsto staviti z drugimi slovanskimi plemeni. Srbska šolska mladina nabirala je skozi štiri leta novce in sedaj založila in izdala pesni Andreja Zejlerja, prvega pesnika lužičkih Srbov pod naslovom: „Handrija Zejlerja zhrmadne spisy, zrijadowat a wudat Dr. A. Muka, z nakladom stud. mlodošče u Budyšinje.“ Iz raznih ozirov izšel je najprej drugi zvezek, v kratkem izide prvi, potem še tretji in četrti zvezek. Čisti donesek namenjen je za spomenik slavnemu pesniku, ki je v svojih lirčnih pesnih tako živo in nedosežno predstavil življenje in značaj svojih rojakov. Vse kritike izra žajo se jako pohvalno o tem delu, bodi si glede vsebine, bodi si glede vnanje oblike. Naroča se ta knjiga pri uredništvu „Lužice“ v Budyšinu na Sak sionskem.

* (Amerikanski lakonizem.) Kako dra stično znajo amerikanski časnikarji pisati vsakovrstne dnevne novosti, to naj posnamejo čitatelji naslednjim vzgledom, povzetim tedniku, izhajajočemu v Detroit-u: Neka taticea v Novem Yorku bila je tako brdka, da se izmed okradenih možkih nobeden nij mogel odlo čiti, da bi jo zatožil pri sodnji. — Adam Kirpen v Chic. gi ima brado 12 čevljev dolgo. To je vse. Je li ima tudi kaj možjanov, o tem nihče niti ne črhne. — Štirinajstletnega indijanskega dečka usta vilo in poljubilo je v Texas u sedem šolaric. To ga je tako pretreslo, da je skušal, obesiti se. — Bos tonska „Post“ imenuje neko gospico v Ohio — kokoš, ker spravi trinajst trdo kuhanih jajc v se. — Dopisnik iz Kalifornije dvomi, da bi kdo v San Francisco živel iz družega uzroka, nego narediti si denarja, potem pa oditi in živeti kje drugej. — Neki zamorec v St. Louis zavžil je pinto ostrig, ki so v nekeje restavraciji skisale. Sedaj pa zatrjuje, da bi mu v bodoče bilo ljubše, če se s kanonom ustrelj. — „Oj ubogo srce moje! Srce mi počil!“ zdihovala je deklica v Chicagi in vender jej zdravnik nij pri poročil ničesa družega, nego da nekoliko dnij ne sme jesti svinske pečenke. — Neki mož v Charlotte v severni Carolini vtaknil je slonu gorečo smodko v rivec da bi videl, kaj se bode potem zgodilo. Ljudje ki so ga pobrali, našli so, da je imel zlom ljeno jedno roko in jedeo nogo.

Tujci:

29. novembra.

Pri Slonu: Kulka z Dunaja. — Sušnik iz Selc. — Walmagini iz Trsta. — Pri Malič: Angel z Dunaja. — Singer iz Inomosta. — Klein z Dunaja. — Pri bavarskem dvoru: Prelesn, s iz Kamnika. — Rošen z Dunaja.

Dunajska borza

dné 30. novembra.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Papirna renta	76 gld. 30	kr.
Srebrna renta	76 „ 95	„
Zlata renta	94 „ 35	„
5% marena renta	91 „ —	„
Akcije narodne banke	831 „ —	„
Kreditne akcije	295 „ —	„
London	119 „ —	„
Srebro	— „ —	„
Napol.	9 „ 47	„
C. kr. cekini	5 „ 64	„
Nemške marke	58 „ 40	„
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld. 118	„
Državne srečke iz l. 1864	100 „ 174	„
4% avstr. zlata renta, davka prosta	94 „ 35	„
Ogrska zlata renta 6%	118 „ 45	„
„ 4%	85 „ 20	„
„ papirna renta 5%	84 „ 40	„
5% štajerske zemljišč. odvez. oblig.	104 „ —	„
Dunava reg. srečke 5%	100 gld. 114	„
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	118 „ 75	„
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice	97 „ 80	„
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice	105 „ —	„
Kreditne srečke	100 gld. 174	„
Rudolfove srečke	10 „ 18	„
Akcije anglo-avstr. banke	120 „ 121	„
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	222 „ —	„

1000 veder

prav dobrega



od leta 1875 in 1879, tudi na drobno čez 50 veder se dobi blizu Brežic. — Pojasnilo pri trgovcu

Hubert Wutt-u
v Brežicah.

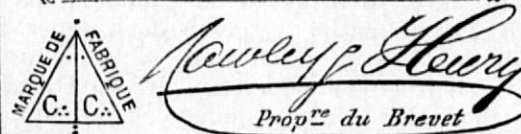
(752—1)

NAJBOLJŠI PAPIR ZA CIGARETE JE LE HOUBLON

Franosk fabrikat.

PRED PONAREJANJEM SE SVARI!!!

Pravi je ta papir za cigarete samo tedaj, če ima vsak list znamko LE HOUBLON in vsak karton nosi varstveno znamko in signaturo.



Cawley & Henry, alleinige Fabrikanten, PARIS

Seuls Fabricants brevetés des Marques :

PAPIER ANANAS LE DRAPEAU NATIONAL
Couleur Mals Blanc ou Mals
Qualité supérieure Aux Armes de chaque Pays

(159—18)

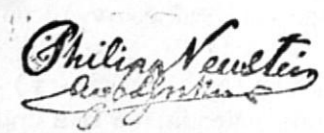


Boljši od vseh podobnih izdelkov, nemale te pastilje nič škodljivega v sebi; najuspešnejše sredstvo zoper bolezni v organih spodnjega dela telesa, menjalno mrzlico, bolezni v prsih, na koži, na oseb, v možganih in ustih, zoper otvorce in ženske bolezni; čistijo kri in lahko odpravljajo blato. Nij ga zdravila, ki bi bilo boljše in pri tem popolnem neškodljivo zoper

telesno zapretje.

gotovi vir vseh bolezni. Ker so posledice, jone, uživajo jih radi tudi otroci. Te pile so odlikovane z jako častnim pismom dvornega svetnika Pitta.

Jedna skatljica s 15 pilami velja 15 kr. — Zavitek, osem skatljic skupaj, 120 pil, velja samo 1 gld. a. v. (705—4)



Svarjenje! Vsaka skatljica, ki nima firme: Apotheke zum heiligen Leopold in na zadnji strani naše varstvene znamke, je ponarejen, ter svarimo, naj se ne kupuje.

Paziti se mora dobro, da kdo ne dobi slabega, neupitnega ali celo škodljivega izdelka. Vsakdo naj izrečno zahteva Neusteinovih Elizabetinih pil, te imajo na zavitku ter navodilu za rako poleg stoječi podpis.

Glavna zaloga na Dunaji: Apotheke „zum heiligen Leopold“ des Ph. Neustein, Stadt, Ecke der Planken- und Spiegelgasse. Za 1 gld. 15 kr. pošljemo franco jeden zavitek.

Na najboljšem glasu

izmed vseh tovarniških izdelkov so



šivalni stroji vseh sistemov
M. Bollmann-a,

na Dunaji, l., Rothenthurmstrasse Nr. 33.

51 odlikovanj.

Najstarejša
firma te vrste.

Ustanovlj. 1861.

Singer-jevi, Greifer-jevi, Howe-jevi stroji, stroji na valjček in vsake vrste ročni stroji

po prvotnih fabriških cenah s 5letno garancijo tudi za

plačila v obrokih.

(708—4)

NB. Pazi naj se točno na firmo, cenilnik gratis in franko.

Uže rabljeni stroji se zamenjajo ali pa popravijo.